Nordre Follo
kommune

Årsplan 2026-2027

Bjørkekroken barnehage

Innhold

1. OM ÅRSPLANEN 3

2. KOMMUNENS STYRINGSSYSTEM 4

2.1. INNSATSOMRÅDER 4

2.2. VISJON OG VERDIER 5

3. OVERORDNEDE SATSINGER I KOMMUNENS BARNEHAGER 5

3.1. OVERORDNET SPRÅKPROSJEKT: TRYGG I SPRÅK – TRYGG I VERDEN 5

3.2. ANDRE OVERORDNEDE SATSINGER FOR BARNEHAGE 7

3.2.1. Inkluderende fellesskap 7

3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser. 7

3.2.3. Samarbeidsmodellen 8

3.2.4. Trafikksikker barnehage 9

4. BARNEHAGENS SATSINGSOMRÅDER 9

5. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD 11

5.1. BARNEHAGENS MANDAT OG VERDIGRUNNLAG 11

5.2. OMSORG 12

5.3. LEK 12

5.4. DANNING 13

5.5. LÆRING 13

5.6. VENNSKAP OG FELLESSKAP 14

5.7. KOMMUNIKASJON OG SPRÅK 14

5.8. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER 15

6. MEDVIRKNING 16

6.1. BARNS MEDVIRKNING OG BARNS RETT TIL Å BLI HØRT 16

5.2. FORELDRES MEDVIRKNING 17

7. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER 17

7.1. PLANLEGGE 18

7.2. VURDERE 18

7.3. DOKUMENTERE 19

7.4. PROGRESJON 19

7.5. DIGITAL PRAKSIS 20

7.6. KVALITETSKJENNETEGN 20

8. OVERGANGER 21
8.1. NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN 21
8.2. OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN 21
8.3. OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE 22
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL 23
10. PLAN FOR VURDERING 24
11. KILDER OG REFERANSER 24

1. Om årsplanen

Årsplanen beskriver hvordan barnehagen oppfyller *Lov om barnehager (barnehageloven)* og *Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* sine krav. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

> Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. (Rammeplanen 2017, side 7)

Årsplanen viser sammenhengen mellom kommunens felles mål, kommunale barnehagers felles satsningsområder og barnehagens egen praksis, visjon, mål og tiltak. Årsplanen fungerer som et arbeidsverktøy for ansatte og informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, politikere, samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Fastsatt av SU: 22.09.2026

Barnehagens styrer: Camilla Dybdal

Årsplanen sendes ut på e-post.
Den ligger også på barnehagens nettside

2. Kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med *Kommuneplanen* og den årlige *Økonomi- og handlingsplanen*.

2.1. Innsatsområder

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i *Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030*. Dette satsningsområdet blir fulgt opp med fem innsatsområder i *Økonomi- og handlingsplan for perioden 2026-2029*.

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode omsorgspersoner:

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap:

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal bidra til at barn, unge og familier lever gode liv, fri fra vold og overgrep:

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og unge får realisert sitt potensial for utvikling og læring:

Lærelyst
I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal støtte og styrke barn og familier som har behov for det for å håndtere egne liv:

Riktig innsats tidsnok
I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030
Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029

2.2. Visjon og verdier

Kommunens visjon er *Nær og nyskapende* og våre felles verdier er *Ansvar, omsorg og respekt*. Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

3. Overordnede satsinger i kommunens barnehager

3.1. Overordnet språkprosjekt: Trygg i språk – trygg i verden

Nordre Follo kommunes kommunale barnehager har startet et langsiktig prosjekt med felles satsing på barns språkutvikling.

Språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» forankres i kommunens fem innsatsområder, og er en del av et helhetlig og langsiktig arbeid for å styrke kvaliteten i barnehagetilbudet.

Vi skal gi alle barn gode forutsetninger for å lykkes i livet, og språk er en grunnleggende nøkkel til dette. Gjennom språk får barn mulighet til å uttrykke tanker, følelser og behov, delta aktivt i lek og samspill, og utvikle vennskap og tilhørighet i fellesskapet. Språk og relasjoner er tett sammenvevd - gjennom vennskap utvikles språket, og gjennom språket skapes vennskap. Begge deler er avgjørende for barns trivsel, utvikling og livsmestring i barnehagen.

Gjennom språkprosjektet ønsker kommunen å gi alle barn likeverdige muligheter til å utvikle sitt språk, styrke deres kommunikative ferdigheter og legge et godt grunnlag for videre læring og en trygg skolestart.

Prosjektet omfatter flere delområder, blant annet:

- **Bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon)** – for å sikre at alle barn har mulighet til å uttrykke seg, uavhengig av språklige forutsetninger.
- **Felles skolestarterplan** – for å gi barna en helhetlig og trygg overgang til skolen, med særlig vekt på språk, vennskap og mestring.
- **Språk og motorikk** – henger tett sammen, og utvikling på det ene området støtter utviklingen på det andre.

Bakgrunn for valg av satsingsområde

Forskning viser at barns språklige ferdigheter allerede i fireårsalderen har stor betydning for hvordan de klarer seg videre i utdanning, arbeid og sosialt liv. Tidlige språklige utfordringer kan få konsekvenser både for læring, sosial deltakelse og psykososial trivsel dersom de ikke blir fanget opp og fulgt opp tidlig. I barnehagene ser vi at flere barn strever med språklige og sosiale ferdigheter allerede i tidlig alder, og at forskjellene mellom barn kan øke over tid, særlig ved overgang til skole. Dette kan påvirke barnas mulighet til å delta i lek og fellesskap, etablere vennskap og oppleve mestring i hverdagen. Med satsingsområdet «Trygg i språk – trygg i verden» ønsker Nordre Follo kommune å møte disse utfordringene gjennom et systematisk, langsiktig og kunnskapsbasert arbeid med språk i barnehagen.

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2. Andre overordnede satsinger for barnehage

De kommunale barnehagene jobber med flere felles temaer gjennom året, i tillegg til egne tiltak, mål og satsinger.

3.2.1. Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap har vært et overordnet satsingsområde i alle barnehagene og skolene i kommunen over flere år. Ifølge barnehageloven skal alle barn ha et trygt og godt barnehagemiljø, og barnehagen har plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

Les mer på kommunens nettside

- Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

3.2.2. Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdet «*Se meg - hele meg»,* overordnet plan «*Vold i nære relasjoner»* og progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.
Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Les mer på kommunens nettside

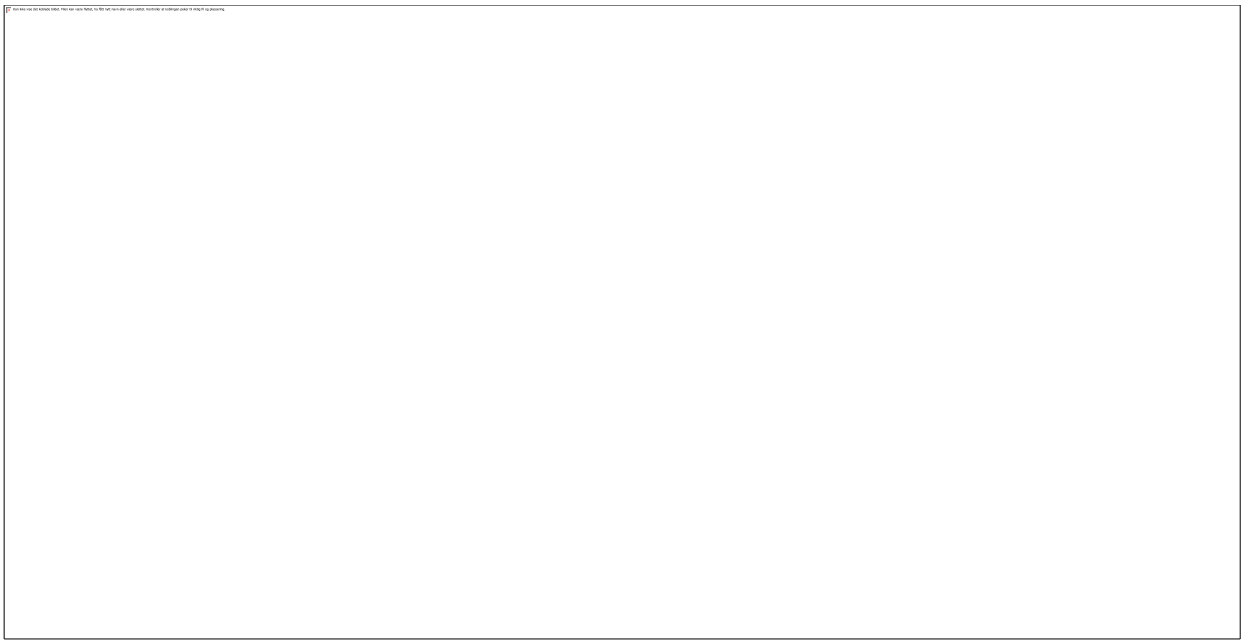
- Vold i nære relasjoner

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

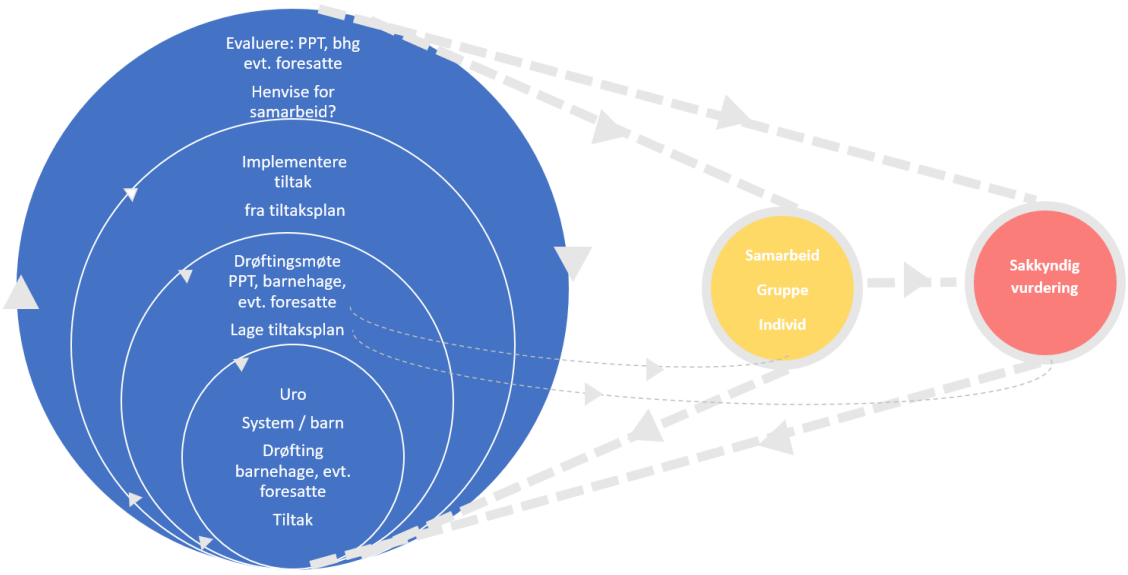
3.2.3. Samarbeidsmodellen

Samarbeidsmodellen er laget med utgangspunkt i samarbeidet barnehagene har med Pedagogisk psykologiske tjeneste og tanken om at vi er *«laget rundt barnet»*. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med innsatsområdene *«Riktig innsats tidlig nok», «Foreldrene som ressurs» og "Inkluderende fellesskap"*. Målet med samarbeidsmodellen er å sikre at barn får rett hjelp til rett tid, og at barnehagene har et solid allmennpedagogisk fundament som sikrer et inkluderende fellesskap for alle barn, uavhengig av behov og forutsetninger. Modellen skisserer hensiktsmessige og gode rutiner for samarbeid mellom barnehage og PPT, samt hvordan samarbeidet skal bidra til å videreutvikle tjenestene.

En samlet oversikt over samarbeidet mellom barnehage og PPT, kan skisseres ved å ta utgangspunkt i tre nivåer:

Innholdet i selve samarbeidsmodellen vises her:

Les mer

- Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring

3.2.4. Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo kommune blitt re sertifisert som trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene om trafikksikkerhet rundt barnehagen. Barnas trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet i barnehagen.

Les mer på

- Trygg trafikk

4. Barnehagens satsingsområder

I Bjørkekroken barnehage skal personalet jobbe med SOSIAL KOMPETANSE de neste fem årene. Vi har definert sosial kompetanse som de ferdighetene og holdningene et menneske trenger for å navigere i sosiale situasjoner og i livet generelt. Dette inkluderer evnen til å kommunisere med andre, forstå og tolke sosiale signaler, samt etablere og opprettholde relasjoner.

Personalet mener at sosial kompetanse er noe av det viktigste vi kan jobbe med i barnehagen, og at det er viktig at vi tidlig hjelper barna med å legge de sosiale byggesteinene på plass. Dette for at barna skal være trygge i sosiale sammenhenger og stå stø støtt i seg selv og sine

handlinger og valg. For å kunne fungere godt i et fellesskap og samfunn med andre mennesker må vi jobbe med sosial kompetanse.

Under paraplyen til sosial kompetanse finner vi evnen til å samarbeid, samhandle, konfliktløse, og utvikle samspillsmønster, empati, respekt for andre, robusthet, evnen til å takle motgang og refleksjonsevne for å nevne noen. Vi mennesker skal evne å se og forstå andre mennesker rundt oss for å kunne ha evnene til å klare oss i et fellesskap enten det er i barnehagen, på idrettsarenaen, i lek med venner, på familiemiddagen, på skolen eller i nærbutikken. Personalet i Bjørkekorken har valgt oss ut følgende hovedområdet i første delen av arbeidet:

SOSIAL KOMPETANSE			
Våre hovedområder			
Selvkontroll	Selvhevdelse	Lek, glede og humor	Samarbeid
Definisjon: *Selvkontroll er evnen til å styre egne følelser, tanker og impulser.* Personalet definerer det som evnen til å løse utfordringer på en god måte, kunne tilpasse seg ulike situasjoner, sette egne grenser og akseptere andres grenser, vente på tur, handle innenfor det man vet er rett og galt, tenke før man handler og regulere sine egne følelser.	Definisjon: *Selvhevdelse er evnen til å uttrykke egne meninger, følelser og behov på en klar, ærlig og dirkete måte, samtidig som du respekterer andres rettigheter og grenser.* Personalet definerer det som om å sette grenser og stå opp for seg selv, tørre å delta og ta kontakt, ha meninger og fremme egne synspunkter, bidra i fellesskapet, ta initiativ til lek, oppleve å være viktig, ha egenverdi og akseptere ulikheter.	Definisjon: *Leken er og skal være en stor del av barndommen, den er lystbetont, frivillig, kommer innenifra, leken er spontan og ikke målrettet. Det er i leken barna lærer seg livets spilleregler og det å leke gir mye glede og latter.* Personalet ser at leken gir barna evner til å innta andres perspektiver. De øver på evnen til å lytte, forstå andre, samarbeide og reflektere over seg selv i ulike roller og perspektiver. Slik bidrar også leken til barnets utvikling av selvbevissthet og identitet. Evnen til å kunne leke med andre, glede seg over småting og forstå og produsere humor er viktige sosiale ferdigheter.	Definisjon: *Samarbeid er prosessen der to eller flere personer jobber sammen for å oppnå felles mål. Det innebærer å arbeide i fellesskap for å oppnå noe som ikke kan oppnås alene.* Personalet ønsker å jobbe med at barna skal se nytteverdien ved å jobbe sammen, og se at ved å samarbeide kan vi oppnå mer enn vi kan på egenhånd.

Vi vil gjennom planer synliggjøre vårt arbeid med sosial kompetanse ut til de foresatte. Vi vil fokusere på ett og ett område på barnehagens møtearenaer i barnehagen. Det krever forståelse og tålmodighet når personalet skal jobbe med barnas sosiale kompetanse. Barna trenger nemlig voksne som kan forklare, undrer seg og være nysgjerrige på barnas valg, tanker og handlinger. Og for å klare dette må personalet ha respekt for tiden små og store bruker på samtaler i ulike

situasjoner. Det krever forståelse av alle om at pauser blir forskjøvet eller turen blir litt forsinket fordi man for eksempel må jobbe ut en konflikt mellom to barn. Vårt mål er at barna skal lære noe av situasjonene de står i. En konflikt kan være veldig læringsfylt om de voksne tar seg tid til å lytte, sette seg inn i barnas tanker for så å utfordre dem til å se situasjonen annerledes som fra den andres stå punkt, snakke om følelser, veilede og samtale om hva man kan gjøre eller si annerledes til neste gang.

Bjørkekroken skal i tillegg jobbe med språkprosjektet «Trygg i språk – trygg i verden» som skal bygge på barnegruppas behov og rammeplanens krav til kommunikasjon og språk. Barnehagen har i år valgt å sette søkelys på ASK og fortsette arbeidet med supplerende kommunikasjon, samt systematisk språkutvikling med skolestarterne.

Les mer om barnehagens tiltak under punkt 5.7. *Kommunikasjon og språk* og punkt 5.8. *Barnehagens fagområder* hvor barnehagen har tiltak på *Fagområdet kommunikasjon, språk og tekst*.

5. Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

5.1. Barnehagens mandat og verdigrunnlag

Barnehageloven og rammeplan for barnehage beskriver barnehagens innhold og oppgaver og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygge på. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, respekt for menneskeverdet og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Dette er verdier som er forankret i menneskerettighetene og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

Rammeplanen beskriver hvordan barnehagen kan legge til rette for å skape gode verdier, normer og holdninger som gir barn kunnskap om livssynsmangfold, kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer. Barna skal få kjennskap og hjelp til å se at det finnes mange ulike måter å

forstå ting på og leve sammen på via fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike livssyn og levesett. Barnehagen skal bidra til å utvikle barns interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

Barnehagen har markeringer som representerer mangfoldet i barnegruppa og samfunnet. Det kan være religiøse høytider og tradisjoner som er aktuelle; eksempelvis Pride, nasjonaldager, Halloween og karneval. Markeringer må sees i lys av samfunnsutviklingen og kulturelle endringer som barnehagen må forholde seg til.

5.2. Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal skape trygghet, trivsel og tilhørighet for alle barna i barnehagen.
- Personalet skal lære barna å ta hensyn til andre, og vise omsorg og respekt.
- Personalet skal være gode rollemodeller for barna slik at de utvikler god sosiale kompetanse.

5.3. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal skape gode lekemiljøer og gi leken nok plass i hverdagen.
- Personalet skal lære barna konfliktløsning, og gi barna tillitt til at de kan ordne opp og finne løsningene selv.
- Personalet skal skape et miljø preget av nysgjerrighet, undring og utforsking som skaper kreativitet og evnen til å bruke fantasien.

- Mer Learning by doing!

5.4. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.
I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal skape robuste barn som hevder seg, er selvstendige og setter grenser for seg selv samtidig som de mestrer samspill og lek i fellesskapet.

5.5. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal søke arenaer og rom for lærdom der barna inviterer dem inn, gjennom lek, nysgjerrighet, refleksjon og undring skal vi lære sammen.
- Personalet skal sammen med foreldrene se på barna som kompetente små mennesker.

5.6. Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal lære barna viktigheten av fellesskapet gjennom samarbeid og prosesser, mestring og glede sammen.
- Personalet skal jobbe systematisk med å skape et trygt og godt barnehagemiljø for alle.
- Personalet skal jobbe med at foreldrene ser og forstår at deres barn er en del av et større felleskap.
- Personalet skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønster.

Les mer på kommunens nettside

- Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø

5.7. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Personalet skal sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.
- Personalet har laget en egen plan for å innarbeide ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon) og aktivt lære og bruke tegn sammen med barna i hverdagen.

- Personalet skal jobbe systematisk med temaene om sosialkompetanse i boken «Du og jeg og vito» (Kari Lamer).

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

5.8. Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. (Rammeplanen 2017, side 47). Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal observere barnas lek på jakt etter inspirasjon til lekemiljø og temaarbeid.
- Personalet skal være nysgjerrige og undrende til det barna forteller og viser dem, og være voksne som tar barnas innspill på alvor.
- Personalet innlemmer fagområdene i hverdagsaktiviteter, ukeplaner/månedsplaner eller periodeplaner.

6. Medvirkning

6.1. Barns medvirkning og barns rett til å bli hørt

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3.

Når barnehagen og personalet tar avgjørelser eller handler på en måte som påvirker barn, skal det beste for barnet være et grunnleggende hensyn. Det gjelder også i spørsmål knyttet til barnets barnehagemiljø. Barnets egen mening og retten barnet har til å bli hørt er sentralt i vurderingen, jf. Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 7.6. *Kvalitetskjennetegn*.

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal observere barnas lek og få inspirasjon til å videreutvikle og skape gode lekemiljøer på barnas premisser.
- Personalet skal respektere barnas ønsker og meninger, og involvere barna både i planlegging, gjennomføring og evaluering av sin egen hverdag.

Kommunen har retningslinjer for hvordan barn og unge skal kunne medvirke i planarbeid. *Handlingsplan – demokrati for barn og unge*, ble vedtatt i kommunestyret mai 2022. Et av tiltakene i planen var at kommunikasjonsavdelingen skulle utvikle et symbol som skal brukes i alle kommunens planer, hvor barn og ungdom har medvirket.

Les mer på kommunens nettside

- Handlingsplan Demokrati for barn og unge

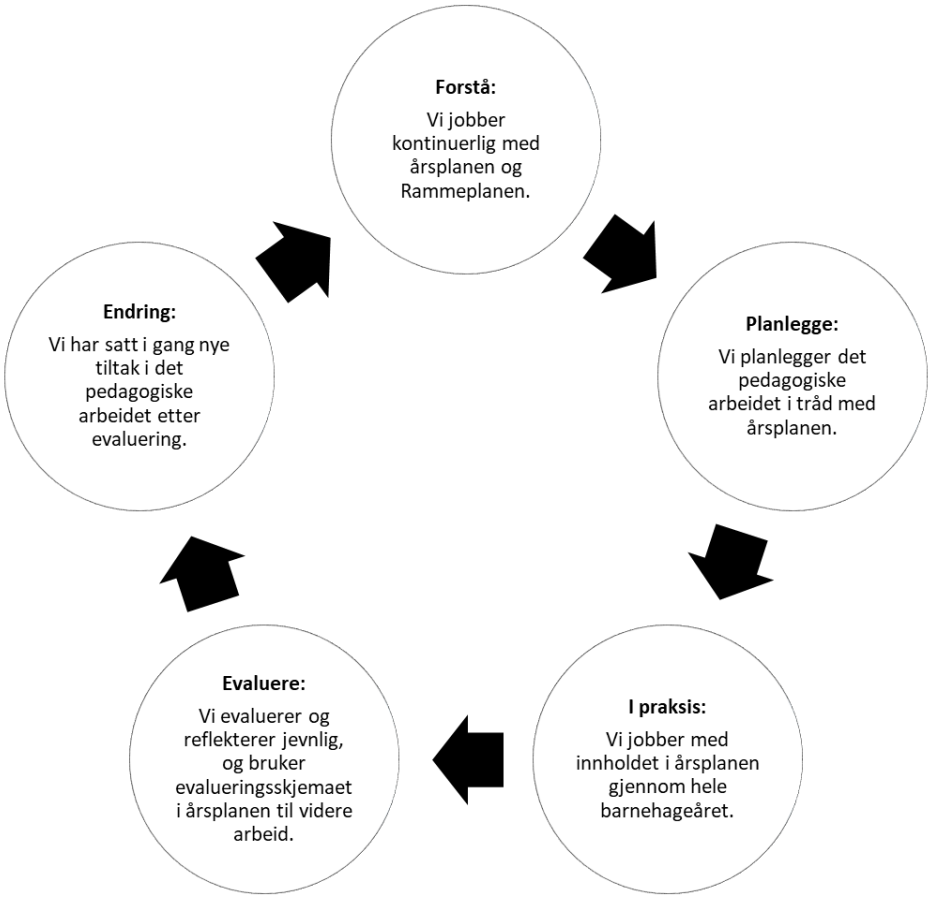
5.2. Foreldres medvirkning

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Barnehagen har et samarbeid med Trivsels komiteen, komiteen bidrar til fellesskap og inkludering gjennom sosiale sammenkomster i og utenfor barnehagen. SU (samarbeidsutvalg) er også en viktig del av barnehagens samarbeidsorgan. SU er et bindeledd mellom barnehagen og foreldrene, og det er med SU barnehagen vedtar og fastsetter årsplan og har møter om det som rører seg i barnehagen og i kommunen.

7. Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen (Rammeplanen 2017, side 43).

7.1. Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal bruke avdelingsmøter, ledermøter og personalmøter til å reflektere over observasjoner, praksisfortellinger og dokumentasjon som skal danne grunnlaget for langsiktig og systematisk pedagogiske arbeid både for barnegruppen og for det enkelte barn
- Personalet skal ta med barnas stemme inn i planleggingen av barnas hverdag.

7.2. Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og

rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Personalet evaluerer og fornyer det pedagogiske arbeidet på avdelingsmøter, personalmøter og på ulike refleksjonsarenaer opp mot rammeplan.

7.3. Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Personalet dokumenterer barnas hverdag med bilder og med barnas egne tegninger og skriftspråk på veggene.
- Personalet observerer barna i lek og samspill, og bruker observasjonene til å kartlegge lekemiljø, relasjoner og trygghet.

7.4. Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn.

- Personalet skal introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer, samt observere og utvide det barna allerede er opptatt av.

7.5. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- Personalet skal utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

7.6. Kvalitetskjennetegn

Kvalitetskjennetegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med Rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjennetegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjennetegn innenfor områdene nedenfor:

- Barnehagens allmennpedagogiske arbeid
- Barnehagens arbeid med språkmiljø
- Barnehagens arbeid med lekemiljø
- Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa
- Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid
- Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning
- Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning
- Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø
- Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep
- Barnehagens arbeid med å avdekke vold og seksuelle overgrep

- Barnehagens arbeid med digital praksis

Kvalitetskjennetegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

8. Overganger

Kommunen har utarbeidet et årshjul for overganger i opplæringsløpet**.** Hensikten med årshjulet er å legge til rette for trygge, tydelige og forutsigbare overganger i opplæringsløpet. Årshjulet angir rutiner i forbindelse med overgangene. Samarbeidet mellom de ulike virksomhetene skal preges av likeverdighet og bygge på prinsippet om at vi alle har noe å lære av hverandre. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle handlinger og avgjørelser, og barn har rett til å gi utrykk for sitt syn i saker som gjelder dem selv.

Les mer

Årshjul for overganger i opplæringsløpet

8.1. Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen inviterer nye barn til 4-5 besøksdager før sommeren der målet er at barna skal bli kjent med barnehagens lokaler, utelekeplass, personal og barn.
- Foresatte får et tilbud om en oppstartsamtale etter oppstart. En samtale med fokus på barnets behov for trygghet og behov.

8.2. Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen starter tilvenning til ny avdeling tidlig på våren. Barna besøker ny avdeling hver uke, målet er å bli kjent med nye rom, nye barn og nytt personal sammen med en trygg voksen de kjenner fra avdelingen sin.
- Overgangssamtale fra en til en annen avdeling om barnets behov for trygghet og trivsel.

8.3. Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen starter opp med vennskapsgrupper etter påske der skolestarterne møter flere skolestartere fra andre barnehager som de skal starte på samme skole som til høsten. Målet er å bli kjent med flere gjennom lek og samspill og aktiviteter.
- Barnehagen besøker skolen to ganger i løpet av våren der de får se skolen og klasserommene, samt SFO.
- Barnehagen har skolestartersamtaler med alle skolestarterne som tas med inn i samtale med foresatte og med skolen gjennom overgangssamtalen.

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August	**Tema:** Tilvenning av nye barn og barn som starter på ny avdeling.	Planleggingsdager 13-14.august, barnehagen er da stengt.
September	**Tema:** Tilvenning av nye barn og barn som starter på ny avdeling. **Brannvernuke** 38 **Foreldremøte** 24.september kl.17-19	
Oktober	**FN-markering** 24.oktober	
November		Planleggingsdag 13.november, barnehagen er da stengt.
Desember	**Lucia markering** 11.desember **Nissefest** 18.desember	Barnehagen er stengt i julen fra 24.desember- 3.januar
Januar		Barnehagen er stengt 1-3.januar.
Februar	**Samefolkets dag** markeres 6.februar	
Mars	**Barnehagedagen** 9.mars **Gul-lunsj** (påskemarkering) **Eid** markering	Barnehagen er stengt i påsken fra 22.-29.mars.
April		
Mai	**Mai-fest** fredag 14.mai	Barnehagen er stengt 6.mai (Kristi himmelfartsdag), 7.mai (planleggingsdag) og 17.mai (grunnlovsdagen og 2.pinsedag).
Juni	**Sommerfest** (i regi av Trivselskomiteen i samarbeid med barnehagen) **Farge-fest** markering	Planleggingsdag 21.juni, barnehagen er da stengt.
Juli		Barnehagen stengt i uke 28, 29 og 30.

10. Plan for vurdering

Barnehagens plan for vurdering omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

Bjørkekroken barnehagen utarbeider hvert år en møteplan som ivaretar blant annet evaluering og vurdering av årsplanens mål og innhold, på denne måten kan vi gjøre justeringer og endringer om nødvendig og påse at vi jobber mot måloppnåelse av rammeplanen og egne satsningsområder.

11. Kilder og referanser

Lov om barnehager (barnehageloven) - Lovdata

Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata

Økonomi- og handlingsplan 2026 - 2029

Nordre Follo kommune - Kommuneplanen

Nordre Follo kommune - Vold i nære relasjoner

Nordre Follo kommune - Barnehagemiljø

Handlingsplan Demokrati for barn og unge

Årshjul for overganger i opplæringsløpet

Samarbeidsmodellen - Oppvekst og læring

Plan for helsefremmende og forebyggende arbeid for barn og unge i Nordre Follo

Skolestarter planen (må legge inn lenke når den er klar)

For barnehagene i kommunen - Trygg Trafikk

Årsplan | udir.no